

Hububat ihracatı beş ayda 5,2 milyar dolar oldu

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre; buğday unu, makarna, bitkisel yağlar, bisküvi ile şekerli ve kakaolu ürünler başta olmak üzere temel gıda ürünlerini kapsayan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörünün beş aylık ihracatı 5,2 milyar dolar olarak açıklandı. Hububat ihracatı miktar bazında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,4 düşerken ihracat birim fiyatlarında sağlanan yüzde 4,6'lık yükseliş değer bazında ihracata yüzde 4,2'lik artışı beraberinde getirdi. En fazla ihraç edilen mal grubu 526,1 milyon dolar ile çikolata ve kakao içeren ürünler olurken, onu 472,9 milyon dolar ile ayçiçek yağı takip etti. 789,3 milyon dolar ihracatla sektör açısından ilk sırada gelen Irak'taki daralma yüzde 13,7'ye ulaşırken, ihracat artışının yüzde 29 seviyesine geldiği ABD 350,7 milyon dolar ile ikinci sırada yer aldı. Bu iki ülkeyi sırasıyla Suriye, Cezayir ve Suudi Arabistan takip ederken, Almanya ve Birleşik Krallık ilk 10'daki ülkeler arasında yer aldı.

“Gıda sanayi yeni hasat buğdayı bekliyor”

Yeni hasat sezonuna girerken buğday piyasasında hem üretici hem de sanayici cephesindeki beklentileri değerlendiren **TİM Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu**, özel sektördeki stok eksikliğine dikkat çekerek şunları söyledi:

“Gıda sanayicilerinin eksi stokla başlayacağı yeni sezonun; hasat edilecek ürünün ilk aylarda sınırlı bir kullanım imkânı olacağı da göz önüne alındığında, piyasa dengeleri açısından kritik bir süreç olacağını düşünüyoruz. Hem kamunun elinde 3 milyon tona yakın stok daha olması hem de buğday ithalat kısıtlamalarının kaldırılması nedeniyle bu dönem sorunsuz geçilecektir. Sanayicinin stok yapma eğiliminin düşük olması, yüksek finansman maliyetlerinin yanı sıra enflasyon karşısında kârlılığı sınırlı olan ürün fiyatlarıyla doğrudan ilişkili. Artan lojistik giderlerine bağlı taşıma maliyetleri de ürünün kaynağına uzak bölgelerdeki fabrikalar için dezavantaj oluşturan bir unsurdur. Bu süreçte, TMO tarafından açıklanan buğday alım fiyatlarının hem tarımsal üreticileri koruyan hem de kamu finansman dengesini gözetken ve enflasyon oranlarıyla uyumlu bir düzeyde belirlenmesi, tüm paydaşlar için istikrar sağlayıcı bir etki yaratacaktır. Bu noktada, kamu yöneticilerimizin üretici ve sanayici tarafındaki sorunlara karşı gösterdiği duyarlılığın da altını çizmek gerekir. Özellikle 4. Tarım Orman Şurası'nda Sayın Cumhurbaşkanımızın gıda güvenliğini bir milli güvenlik meselesi olarak tanımlaması ve organize tarım bölgeleriyle lojistik merkezlerin entegre çalışacağı yeni bir üretim yapılanması hedefini açıklamış olması, gıda sektörünün geleceğine yönelik stratejik bir vizyonun göstergesidir.”

“Don ve kuraklık faktörleri rekolte üzerinde etkili olacak”

Türkiye'nin toplam tarım alanlarının yaklaşık yüzde 70'ini oluşturan tahıl ekim alanları içinde buğdayın 7 milyon hektarlık alanla başı çektiğinin altını çizen **Tiryakioğlu** şunları belirtti:

“Son yıllarda buğday ithalatının yüksek seyretmesinin temel nedeni, ihracata yönelik mamul üretimi için gerekli hammadde ihtiyacıdır. Bu durumun doğru anlaşılması, kamuoyunda oluşabilecek yanlış algıların önüne geçilmesi açısından bizce çok önemli. Diğer yandan, buğdayda uzun yıllardır 20 milyon ton civarında üretimle sürdürülebilir bir denge yakalanmış olsa da; 2025 hasat sezonuna girilirken rekolte beklentileri bölgesel iklim riskleri nedeniyle zayıflamış durumda. Özellikle Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'da kuraklık ve don gibi faktörler verimi azaltırken, İç Anadolu'da da yağış azlığına bağlı olarak üretim düşüşü bekleniyor. Makarnalık buğdayda ise ekim alanı daralmasına ek olarak, yüzde 10'a yakın bir ürün kaybı öngörülüyor. Buna karşın, Türkiye'nin

özellikle makarnalık buğdayda yüksek yeterlilik oranı ve mamul madde ihracatıyla oluşturduğu denge korunuyor. Tarımsal üretimin iklim koşullarına bağlı kırılgan yapısı karşısında, kamu politikalarının üretim planlamasına dönük yönlendirici niteliği her geçen gün önem kazanıyor. Bu nedenle ürün bazlı kümelenme modeline geçiş ve tarım-sanayi entegrasyonuna dayalı yatırımlar, önümüzdeki dönem hem rekolte istikrarını hem de katma değeri artırıcı etkisiyle gıda arz güvenliğini destekleyecektir.”

TGİ Hakkında

GAİB, İİB, AKİB, OAİB, EİB ve KİB çatısı altındaki 6 İhracatçı Birliğini bir araya getiren Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu, yeni dönemde tanıtım çalışmalarını Türkiye Gıda İhracatçıları (TGİ) markasıyla yürütüyor. İştigal alanları arasında bisküvi-pasta, buğday unu, bitkisel yağlar, şeker ve kakao mamulleri, makarna, bakliyat ve baharat gibi birçok gıda ürününün yer aldığı 6 İhracatçı Birliğinin oluşturduğu TGİ, yurt dışında ortaklaşa yürüttüğü faaliyetlerde Turkish Food Exporters markasını kullanıyor. Ayrıntılı bilgi için: www.tgi.org.tr

Ayrıntılı bilgi için

Cihan Aydın

Compass Kurumsal İletişim

caydin@compass.com.tr